

Wyspiańskiego Stanisława

Dzielnice: Żoliborz

Osiedla: Stary Żoliborz

Atrybuty: Nazwy pamiątkowe Od polskich postaci historycznych

Rok utworzenia nazwy: 1926

Opis

Stanisław Mateusz Ignacy Wyspiański (1869-1907) - młodopolski dramaturg, poeta, malarz, grafik, scenograf, architekt, także projektant mebli. Przez całe życie związany był z Krakowem, gdzie ukończył gimnazjum św. Anny a później studiował na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego a także malarstwo w Szkole Sztuk Pięknych pod kierunkiem Jana Matejki. W latach 1890-94 kilkakrotnie wyjeżdżał w podróż po krajach europejskich. W jego obrazach wykonywanych techniką pastelu stylizowanych secesyjnymi liniami dominował symbolizm - specjalizował się głównie w portretach (głównie przyjaciół - Lucjana Rydla, Józefa Mehoffera, Ludwika Solskiego ale również "Dziewczynka z fiołkami", "Helenka i kwiaty", cykl "Macierzyństwo" czy główki dzieci - "Śpiący Staś", "Śpiący Mietek") i autoportretach (sam oraz wraz z żoną), pejzażach ("Planty o świcie", "Widok z okna pracowni na Kopiec") i kwiatach. W swym dorobku miał również liczne witraże i polichromie zaprojektowane dla kościoła franciszkanów (najsłynniejszy z nich to "Stań się") oraz ilustracje książkowe i projekty okładek. Był jednym z założycieli Towarzystwa Artystów Polskich "Sztuka" a od 1902 roku docentem swojej artystycznej uczelni. W swoich dramatach nawiązywał do tragedii antycznej ("Meleager", "Protesilas i Laodarnia", "Powrót Odysa", "Akropolis"), podejmował tematykę narodową ("Warszawianka", "Wyzwolenie", "Noc listopadowa", "Lelewel"), filozoficznie interpretował dzieje dawnej Polski ("Bolesław Śmiały", "Zygmunt August"). Bliski był mu temat wsi ("Sędziowie", "Klątwa" a przede wszystkim "Wesele"). Zmarł w Krakowie.

Spoczywa:

Krypta Zasłużonych na Skałce w Krakowie.

Do 1954.08.03 był patronem dzisiejszej ul. Dekarskiej, do 1960.10.14 obecnej ul. Bombardierów i prawdopodobnie też do 1960 roku ul. Legendy.

Ciekawostki

Pod koniec lat 20 powstanie zabudowy ulicy powierzono Romualdowi Guttowi. Była to granica zabudowy Żoliborza. W czasie powstania broniło się tu Zgrupowanie Żyrafa, w wyniku walk zabudowa ulicy została doszczętnie zniszczona. W 1953 wkroczyły tu ekipy: gruz uprzątnięto w ciągu kilku dni.

Stan obecny:

Osiedle domków Wyspiańskiego. Powstało w 1953-6 wg proj. Jacka Nowickiego.

Data nadania nazwy: 1926.09.27
